

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 45, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisana Jelka Godec)

Ljubljana, 17. november 2022

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

Na podlagi 184. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) in 26. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo, 6/18 – odl. US in 52/20) spodaj podpisane poslanke in poslanci vlagamo

**PREDLOG ZA RAZPIS POSVETOVALNEGA REFERENDUMA O SPREJEMU
PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O
DOHODNINI**

in ga pošiljamo v obravnavo in sprejem Državnemu zboru RS.

Pri obravnavi predloga v Državnem zboru in delu njegovih delovnih teles bo v imenu predlagateljica sodelovala Suzana Lep Šimenko.

Državnemu zboru Republike Slovenije predlagamo, da:

- 1. Na podlagi 26. in 30. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo, 6/18 – odl. US in 52/20) sprejme Odlok o razpisu posvetovalnega referenduma o sprejemu Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2AB), EPA 302-IX.**
- 2. Na podlagi 27. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi razpiše posvetovalni referendum na celotnem območju države tako, da naj se referendumsko vprašanje glasi:**

»Ali ste zato, da Državni zbor Republike Slovenije sprejme Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, EPA 302-IX, ki bo znižal prihodke vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije, samostojnih podjetnikov ter kmetov?«

Glasovalec glasuje tako, da na glasovnici obkroži besedo »ZA« ali besedo »PROTI«.

OBRAZLOŽITEV:

V skladu s 26. in 30. členom Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (v nadaljevanju: ZRLI) lahko Državni zbor razpiše posvetovalni referendum o vprašanih iz svoje pristojnosti, ki so širšega pomena za državljane. Predlagano referendumsko vprašanje se nanaša na sprejetje novele predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2AB), EPA 302-IX, ki sledi že v predvolilni kampanji s strani dr. Roberta Goloba napovedanemu cilju. Ta cilj, zapisan tudi v koalicijski pogodbi, je ukinitiv sprememb, ki jih je Državni zbor dne 11. marca 2022, kljub takratnem nasprotovanju in napovedih o razgradnji javne, socialne in solidarne države s strani Levice, SD, ter Stranke Alenke Bratušek in Liste Marjana Šarca, danes dela Gibanja Svobode, uzakonil na predlog vlade, ki jo je vodil Janez Janša.

S sprejetjem zadnje dohodninske novele v času vlade, ki jo je vodil Janez Janša se je neposredno naslovilo večletna opozorila različnih mednarodnih institucij, ki Slovenijo že desetletja opozarjajo, da so plače v Sloveniji obdavčene prekomerno. Študije Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj dokazujejo, da je visoka obremenitev dohodka iz dela problematična najmanj iz dveh vidikov. Prvi vidik je pritisk na same stroške dela in s tem slabšanje mednarodne konkurenčnosti podjetij, kar neposredno vpliva na gospodarsko moč države, drugi vidik pa je močno povišano tveganje za naraščanje sive ekonomije. Višina obremenitev dela neposredno vpliva na dohodek, ki ga za svoje delo prejme delavec in je v večini primerov njegov glavni vir dohodka za življenje in zato pomembno vpliva na njegovo zmožnost, da ta dohodek porabi ali prihrani. OECD je za lansko davčno leto izračunala, da je tako imenovani davčni primež – delež, ki ga v povprečni bruto plači sestavljajo prispevki delodajalca, prispevki zaposlenega ter dohodnina, v Sloveniji leta 2021 znašal 43,6-odstoten, kar nas uvršča na šesto mesto med državami OECD in je za kar 9 odstotnih točk višji od povprečja OECD, prav tako pa je višji od povprečja Evropske unije, zaradi česar je Slovenija davčno nekonkurenčna in s tem posledično veliko manj zanimava za tuje naložbe in investicije, sočasno pa se s tem zavira in onemogoča razvoj srednjega razreda.

Davčna politika države je ena izmed najpomembnejših politik v vsaki državi, saj predstavlja osnovo in izhodišče za razvoj vseh ostalih državnih politik. Z davčno politiko država neposredno zasleduje svoje gospodarske cilje, od katerih je v končni fazi odvisno blagostanje države in kvaliteta življenja vsakega slovenskega državljanca in državljanke. Za samo davčno politiko države je nujno potrebno, da je stabilna, jasna, predvidljiva in zasleduje smer dolgoročnega razvoja slovenske družbe. S tem, ko so stranke danes vladajoče koalicije, Gibanje Svoboda, Socialni demokrati in Levica v svojo koalicijsko pogodbo zapisale naslednje: »Za zagotavljanje javnofinančne stabilnosti bomo z učinkom od 01. 01. 2023 dalje razveljavili določbe letošnje novele zakona o dohodnini z izjemo višine splošne dohodninske olajšave, ki bo ostala na trenutno uveljavljeni višini.«, so kljub neizpodbitnim dejstvom, da je bila odločitev za sprejetje novele Zakona o dohodnini, oblikovane v vladi, ki jo je vodil Janez Janša pravilna, nerazumno odločile, da bodo koristne spremembe za vse državljane in državljanke Republike Slovenije, s pomočjo katerih danes lažje preživijo vse višje podražitve, razveljavile.

Dejstvo je, da se s strani opozicije katastrofalne napovedi o razkroju slovenske javne, socialne in solidarne države niso uresničile. Zadnji finančni podatki prikazujejo povsem nasprotno sliko glede napovedanega izpada prihodka državnega proračuna iz naslova dohodnine. Po opravljenih projekcijah pristojnih institucij je predvideno, da bo kljub zakonskim rešitvami, sprejetim v času prejšnje vlade, ki sledijo socialnim, gospodarskim, podnebnim in finančnim ciljem države ter so v veliki meri razbremenile družinske proračune in spodbudile zeleni prehod slovenske družbe, letos pobrane za več kot 50 milijonov evro več dohodnine.

Vlada dr. Roberta Goloba in njeni predstavniki so navkljub izrečenim ostrim besedam v predvolilnem obdobju, v katerem so napovedovali skoraj popolno odpravo sprememb, uvedenih z dohodninsko novelo prejšnje vlade, ugotovili, da zakonske rešitve dejansko blagodejno vplivajo na prihodke ljudi, prispevajo k večji gospodarsko rasti, hkrati pa da se prihodki državnega proračuna iz naslova pobrane dohodnine niso zmanjšali, ampak so se nasprotno, povečali. Posledično so v času predstavitev ministrskih kandidatov, odgovorni naredili korak nazaj in napovedali, da bo nova vlada dohodninske rešitve spremenila v manjšem obsegu, kot je bilo sprva napovedano. Ob tem pa so bili slabih in zaostrenih napovedi deležni samostojni podjetniki, ki davke plačujejo na podlagi normiranih odhodkov, saj jim je minister za finance Klemen Boštjančič napovedal bistveno znižanje normiranih stroškov, zaradi česar se jim bodo ob sprejetju zakona močno dvignile davčne osnove za izračun in plačilo davkov ter prispevkov. Dodatno se s predlogom zakona nerazumno povečujejo tudi obremenitve za slovenske kmete, ki kmetujejo na območjih omejenih možnosti za kmetijsko dejavnost in so glavni razlog, da se slovensko podeželje ohranja za naše zanamce, pomembno pa prispevajo tudi k prehranski varnosti Republike Slovenije.

V času zaostrenih gospodarskih razmer, kjer se že kažejo znaki gospodarskega ohlajanja in v obdobju, ko državljani dnevno občutijo hude učinke inflacije, ki življenjske stroške dviga v nebo, je aktualna vlada pod vodstvom dr. Roberta Goloba izbrala popolnoma nasprotno pot, kot jo je pred njo izbrala vlada, ki jo je vodil Janez Janša. Ta je vsem državljanom in državljanke omogočila, da se jim je v letošnjem letu splošna olajšava že dvignila za 28,5 odstotkov, dodatno pa se bo do leta 2025 splošna olajšava dvignila na nivo izračunanih življenjskih stroškov, to je 7.500 evrov. Kot dodatno varovalko v boju proti inflaciji in s tem proti padcu kupne moči, je tretja Janševa vlada predvidela vsakoletno usklajevanje olajšav z rastjo cen življenjskih potrebščin, s čimer bi se ljudem ohranila kupna moč. Dodatno smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke z namenom, da bi mladi razpolagali z večjimi prihodki in s tem lažje ter hitreje ustvarili prihranke za reševanje svojega stanovanjskega problema, letos poleti v zakonodajni postopek vložili predlog dohodninske novele, po kateri bi bili vsi mladi, do starosti 26 let, opravičeni plačevanja dohodnine, vendar je vladajoča koalicija takratni predlog SDS nerazumno zavrnila.

Vlada dr. Roberta Goloba pa je s tem predlogom zakona o dohodnini izbrala nasprotno pot, saj je očitno mnenja, da bo država z denarjem, ki bi sicer ostal vsem zaposlenim državljanke in državljanom Republike Slovenije, samostojnim podjetnikom, ki pri izračunu davčne osnove upoštevajo normirane dohodke, ter kmetom, ki kmetujejo na območjih omejenih možnosti za kmetijsko dejavnost, ravnala bolje in gospodarneje, česar pa predlagatelji tega predloga za posvetovalni referendum ne verjamemo. Iz mandatov preteklih levih vlad lahko vidimo, kako so negospodarno ravnali z davkoplačevskim denarjem in ga usmerjali v projekte, ki za širšo slovensko družbi in sam razvoj Slovenije niso imeli nobene dodane vrednosti. S tem ko bo obstoječa koalicija poslancev Gibanja Svobode, Socialnih demokratov in Levice, vsem zaposlenim državljanom in državljanke Republike Slovenije, normiranim samostojnim podjetnikom in kmetom vzela že uzakonjenje pravice, bodo ti po opravljenih ocenah finančnega ministrstva v letu 2023 prikrajšani za 100 milijonov evrov, dodatno pa bodo državljanke

in državljani v letih 2024 in 2025 prikrajšani za 350 milijonov evrov svojega zasluženega denarja.

Prav tako je vlada dr. Roberta Goloba izbrala povsem nasprotno smer pomoči malim podjetnikom in s tem gospodarstvu, ki se na podlagi zadnjih podatkov SURS-a že ohlaja. Namesto, da bi gospodarstvu z debirokratizacijo in širjenja upravičencev, ki pri izračunu davčne osnove lahko upoštevajo normirane stroške, v teh zaostrenih časih stopila naproti, se je odločila, da bo pogoje za njihov delovanje zaostрила in podražila. Prav tako se je odločila, da ponovno omeji svobodno gospodarsko pobudo s tem, ko odpravlja možnost davčno ugodnejše obravnave dohodka iz naslova plačila za delovno uspešnost. Odločila se je tudi, da bo ponovno dala večjo možnost sivemu trgu oddajanja nepremičnin, saj močno zvišuje stopnjo davka od dohodkov doseženih iz oddajanja premoženja v najem, zaradi česar ob vse hitreje naraščajočih stroških, oddajanje nepremičnine v najem postaja vse manj smiselno, posledično pa bo na trgu še manj ustreznih stanovanjskih nepremičnin.

Skupni finančni učinki predloga zakona glede na proračunske dokumente za leti 2023 in 2024, niso bistveni za državni proračun, saj bi glede na ocenjene prihodke za leto 2024, njihov skupni morebitni izpad ob nesprejetju tega predloga zakona pomenil 3,2 odstotno znižanje celotnih prihodkov državnega proračuna. Ta izpad prihodkov državnega proračuna je potrebno primerjati z dejstvom, da vlada dr. Roberta Goloba samo za leto 2023 predvideva več kot 3.300 milijonov evrov proračunskega primanjkljaja ter dodatnih več kot 1.700 milijonov proračunskega primanjkljaja v letu 2024. Ob tako visokih ocenah proračunskega primanjkljaja v prihodnjih letih in zavedanju, da bi ob nesprejetju vladnega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, skupaj do leta 2025, 450 milijonov evrov več denarja ostalo neposredno v denarnicah ljudi, menimo, da bi vlada dr. Roberta Goloba morala prihranke v državnem proračunu najti drugje in ne v denarnicah državljanek in državljanov Republike Slovenije.

Ker vsi delovno aktivni v Sloveniji vse pogosteje v svojih denarnicah neposredno občutijo inflacijo in vsesplošno druginjo, katera se najbolj odraža na prehranbnem in energetskem področju in ker obeti za prihodnjih nekaj let niso optimistični, saj je gospodarstvo v tretjem kvartalu raslo bistveno počasneje kot v prvi polovici leta 2022, zato bi morala vladajoča politika svojim državljanom z ustrezno davčno politiko zagotoviti višje neto prihodke, s katerimi bi učinke visoke inflacije lažje preživeli, hkrati pa bi s tovrstnimi ukrepi spodbudili tudi domačo potrošnjo, ki pomembno vpliva na gospodarsko rast države. S tem predlogom zakona se kljub minimalnemu dvigu splošne olajšave, dvigu dodatne dohodninske olajšave in uvedbi nove olajšave za mlade, ravno to onemogoča, kar je povsem jasno razvidno že iz dejstva, da vlada dr. Roberta Goloba v letošnjem letu ne želi izvesti uskladitve davčnih olajšav z rastjo cen življenjskih potrebščin. Pomembno je omeniti tudi dejstvo, da je aktualna slovenska vlada pod vodstvom dr. Roberta Goloba ena izmed redkih vlad v naši soseščini, ki ne izkoristi zvišanja davčnih olajšav za lajšanje posledic visoke inflacije svojim državljanom.

V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zagovarjamo stališče, da naj skladno s temeljnimi demokratičnimi načeli o prihodnji davčni politiki, ki tako neposredno kot tudi posredno vpliva na ekonomsko svobodo vsakega državljana in državljanke Republike Slovenije, odloča slovensko ljudstvo samo. S tem namenom Državnemu zboru RS predlagamo, da v zvezi s Predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, EPA 302-IX, razpiše posvetovalni referendum, na katerem se bo slovensko ljudstvo odločilo, kakšno smer razvoja Republike Slovenije si želi in pričakuje.

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Priloga:

- podpisi poslank in poslancev
  - Jelka Godec
  - Anja Bah Žibert
  - Franc Breznik
  - Zvonko Černač
  - Mag. Karmen Furman
  - Rado Gladek
  - Mag. Branko Grims
  - Alenka Helbl
  - Andrej Hoivik
  - Eva Irgl
  - Janez (Ivan) Janša
  - Jožef Jelen
  - Alenka Jeraj
  - Mag. Dejan Kaloh
  - Franci Kepa
  - Danijel Krivec
  - Jožef Lenart
  - Suzana Lep Šimenko
  - Tomaž Lisec
  - Janez Magyar
  - Žan Mahnič
  - Zoran Mojškerc
  - Bojan Podkrajšek
  - Franc Rosec
  - Anton Šturbej
  - Jože Tanko